

Mermale

Kortfilmen Mermale leker fantasifullt med normer och schabloner. Vem är svag och vem är stark och på vilket sätt?

Speltid: 7 min

Från: 13 år

Ämne: filmkunskap/svenska, media & film, värdegrund, hälsa & vård, medicin och omvårdnad

Produktionsland: Sverige, 2016

Svensk version: © Cinebox, 2017

Ansvarig utgivare: Ann Nordström

Filmnr: CIN1794

För ytterligare källinformation: Kontakta Cinebox 08-445 25 50

En man i rullstol får hjälp av sin assistent i badhuset. Han heter Mats, och han har ett funktionshinder som gör att han behöver hjälp i sin vardag. Men assistenten verkar inte vilja hans bästa. Hon skäller på honom, låter honom inte fatta sina egna beslut och säger nedsättande saker. När de kommer ut till bassängen ser de att det pågår en simträning. Assistenten frågar om inte Mats kan vara med, men simtränaren säger bestämt att det är ett träningspass som ingen som inte är elitsimmare får vara med på, och särskilt inte sådana som Mats. Men Mats är fast besluten att simma. Utan att någon ser kliver han ned i bassängen, och sedan händer något oväntat...

Den korta filmen om Mats kan väcka tankar det kan vara att leva med ett funktionshinder. Många har någon form av funktionshinder, men det betyder inte att det är okej att bli utsatt för kränkande behandling eller bli utesluten från samhällets gemensamma rum. Filmen visar också hur viktigt det är att samhället kan bistå med rätt typ av hjälp och värna om varje människas rätt till delaktighet i samhället.

Nyckelord

kortfilm, filmkunskap, dramaturgi, drama, kortfilm, berättarkomponenter, manus, kontraster, ofrihet, frihet, intolerans, funktionsnedsättning, funktionshinder, diskriminering, kränkning, deltagande, rättighet, etik, likabehandling, funktionsvariation, funkofofi, tillgänglighet värdighet, hämnd, frigörelse

Diskussionsfrågor

Filmkunskap/svenska

1. Hur presenteras Mats i filmens inledning?
2. Hur presenteras Mats i filmens slut?
3. Hur presenteras vårdaren i filmen?
4. Vem av karaktärerna anser du vara stark respektive svag?

5. Tycker du att man kan vara stark respektive svag på olika sätt? Fundera över karaktärernas inre och yttre egenskaper.
6. Är Mats stark eller svag på något sätt, och i så fall hur?
7. Är vårdaren stark eller svag på något sätt, och i så fall hur?
8. Varför har filmskaparna gjort karaktärerna så extrema tror du?
9. Finns det schablonbilder på hur vårdare och patienter skildras?
10. Tycker du att filmens slut symboliserar något?
11. Vilken känsla har du efter att ha sett filmen?
12. Vad i filmen fick dig att känna detta? Bilderna, dialogen, slutet eller något annat?
13. Tyckte du att filmen var sorglig, hoppfull eller något annat?
18. Vad innebär begreppet funkofobi?
19. Hur kan man motverka funkofobi, tror du?
20. Vissa menar att språkbruk kan göra stor skillnad. Fundera på skillnaden mellan att säga att en person är funktionshindrad och att en person har ett funktionshinder. Är skillnaden viktig, tycker du? Varför?
21. Ordet funktionsvariation används ibland istället för funktionsnedsättning eller funktionshinder. Vilka signaler sänder de olika orden, tycker du?
22. Varför är det viktigt att offentliga rum, som idrottsanläggningar, bibliotek och kollektivtrafik, görs tillgängliga för de med funktionshinder? Ta hjälp av begreppen rättighet, medborgarskap, hälsa och diskriminering i förklaringen!
23. Vad skulle hända om samhället inte hjälpte till att betala personliga assistenten, färdtjänst, stödboenden och andra hjälpmedel? Hur skulle det vara att leva med ett funktionshinder i ett sådant samhälle, tror du?

Värdegrund/etik

14. De allra flesta har ett funktionshinder eller känner någon som har ett funktionshinder. Vad innebär det att ha ett funktionshinder?
15. En del av Mats funktionshinder är att han har svårt att prata. Hur förhöll sig assistenten till det? Hur borde hon ha gjort, tycker du?
16. Kan du ge exempel på hur man kan göra en offentlig plats, till exempel en skola, mer tillgänglig för personer med funktionshinder?
17. Funktionshinder definieras av staten som en begränsning för en person i relation till omgivningen. Med den definitionen vill man sända ett budskap om att det är omgivningen som är problemet, inte personen med funktionsnedsättning. Varför har man valt att formulera det så, tror du?

Här kan du hämta mer information

<http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/nyord/nyord/aktuellt-nyord-2002-2015/2015-05-19-funktionsvariation-och-funkofobi.html> - Institutet för språk och folkminnen om begreppen funkis, funktionsvariation och funkofobi.

<https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Funktionsnedsattning/?ar=True> - Vårdguiden om funktionsnedsättning.

<http://www.fub.se/utvecklingsstorning/vilket-ord-anvands/funktionsnedsattning-eller-funktionshinder> - FUB är en ideell organisation som verkar för att personer med en utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv.

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/funktionshinder/> - På regeringens hemsida kan man läsa om Sveriges funktionshinderspolitik.

<http://ungarorelsehindrade.se/> - Förbundet unga rörelsehindrade verkar för ökad tillgänglighet.

<https://www.mucof.se/unga-med-funktionsnedsattning-har-samre-forutsattningar> - Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor om unga med funktionsnedsättning.

<http://www.mfd.se/kunskapsomraden/tillganglighet/> - Myndigheten för delaktighet om tillgänglighet. På myndighetens hemsida kan man läsa om rättigheter, hälsa och utbildning för personer med olika typer av funktionshinder.

<http://www.voodooofilm.org/filmskola/> - På voodooofilm.org finns en gratis filmskola.

<http://www.voodooofilm.org/adresser/filmfestivaler/> - Lista över filmfestivalerna som man kan besöka och låta sig inspireras av andras filmer.

<http://www.ur.se/Produkter/161385-Tyst-tagning-Manus> - Tyst tagning är en serie om att göra film, från Utbildningsradion.

<http://www.dramaten.se/Unga-Dramaten/Teaterordlista/> - Dramatens ordlista, där bland annat rekvisita och dramaturgi förklaras.

<http://www.svtplay.se/trickfilm> - Programmet Filmtrick från Svt visar hur man kan lura kameran.

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLHyem5uRiQhSYZ7p7J6k-YqJMitE2WQg> - Youtubekanal med massor av praktiska tips för filmare.

www.ne.se - Nationalencyklopedin

<https://duckduckgo.com/> - En sökmotor som inte spårar dig

<http://factlab.com/#lo=1> - Dagens nyheters skolsajt

<http://www.cinebox.se/> - Cinebox hemsida

Kortfilmen Mermale passar bra för undervisning om gestaltning och filmskapande, men även för diskussion om värdegrund och hälsa. Här enligt några exempel ur det centrala innehållet i Lgr11 och Gy11, se www.skolverket.se.

I årskurs 7-9, Svenska, Lgr11

- Berättande texter och sakprosatexter:

"Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter"

Utdrag ur Lgr 11

1 Skolans värdegrund och uppdrag

- Förståelse och medmänsklighet:

"Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas."